

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO. 6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 6311-12

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico: (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki): For One Year - (Za celo leto) \$7.50

TEORIJA IN PRAKSA

Poglavje o vojnih zločincih Moskvska konferenca treh zaveznikih zunanjih ministrov je izdelala lansko jesen med drugim tudi načelo o kazni vojnih zločincev.

Slovenski narod se je v svojih kmečkih puntih boril v prvi vrsti za svojo pravdo, za pisane zakone in določila, za nepisane pravice starih urbarjev.

Slovenska literatura od prosvitljene dobe dalje je polna motivov, ki preinogokrat naravnost dramatično slikajo tiho in neprestano borbo našega naroda za pravico.

V pravico veruje slovenski človek najmanj tako trdno in neomahljivo kakor veruje v Boga. Pravičnost "zeleno mize" na mirovnih konferencah je bila Slovencem v preteklosti edini zagovornik.

Zaradi te pravice, ki je bila že v prvi vojni in je prav posebno v tej povezana, zlasti med primorskim ljudstvom, z osvobojenjem, so kaj lahko razumljive vse žrtve doma in v tujini, ki jih naš narod polaga z navdušenjem na oltar pravice in svobode.

Nekaj mesecev po moskovski konferenci se je v Londonu ustanovila posebna komisija, ki naj bi na podlagi moskovskih sklepov, ki so kasneje dobili v Teheranu popolno potrdilo, prevzela funkcije nekakega zaveznikovega preiskovalnega sodišča.

Delo preiskovalnih sodnikov, katerim so pomagale vse zavezniške vlade, bi moralo biti naravnost ogromno. Izvršenih zločinov je na milijone, zločincev pa tudi na stotisoče. Samo pri nas so Lahi pomorili na tisoče Slovencev in Stovenk, brez obtožbe in brez sodbe.

ni sodniki v Londonu vrgli na delo. Pomislite, celih 350 "osumljencev" so našli in jih lepo vpisali na listo, da jih ob svojem času povabijo na zaslišanja.

Že takoj ob samem začetku, ko je bila preiskovalna komisija postavljena, se je šušljalo, da nekaj ni v redu s to stvarjo. V komisiji predvsem niso bili zastopani vsi združeni narodi. Na prvem mestu v njej ni zastopnika Sovjetske zveze. Na moskovskem radiu so upravičeno dejali: "Precej skeptični smo nasproti vsem tem pravnim strokovnjakom, ekspertom, politikom, komisarjem itd.

V resnici stoje v tej sodni dvorani, ki jo predstavlja vsa Evropa, milijoni trpinov, izstradanih, oskrunjenih, pohabljenih, ponižanih in razžaljenih.

Pa so pravniki po pravilnikih, ki so jih izveleli iz starih predalov in ki so bili napisani v 19. stoletju, našli 350 zločincev, ki so morili, ropali, požigali: Ustje, Lozice, Hrašče, Kromberg, Podsabotin, Miren, Volčjodrago, Bilje, Vogrosc, Ajševico, Renče, Št. Peter, Dol-Otlico, Črni vrh, 13 vasi v Reški dolini, 7 vasi na Cerkljanskem, 9 na gornjem Krasu, 8 v slovenski Istri, da naštejemo samo nekaj množestvenih zločinov.

Mislimo, da bi za londonske pravnike bilo nujno potrebno, da napravijo malo ekzurzijo v Harjkov in Krasnodar, da obišejo svobodno Jugoslavijo, kjer sodijo fašisti in Prusijake, ustaše in narodne izdajalce in bi se mogoče na licu mesta le naučili, kako se najdejo zločinci in kako se kroji pravica.

Ko so v Londonu povedali, kaj so opravili v 11 mesecih dela preiskovalni sodniki, so se zganile množice po vsej Evropi in trupla pomorjenih so se obračala od strasnega razočaranja.

Svoji žrtev — ti naj bodo portniki fašizma in nacizma in pravica bo gotovo našla svoje dostojno mesto. — "Bazovica."

Ko je prva lokomotiva prisopihala v Ljubljano

Dne 18. avgusta leta 1850 je v Ljubljano prvič prisopihala lokomatija. Vso progno od Dunaja do Trsta so pred 94 leti zidali v šestih etapah. Prvi del od Dunaja do Glognitza pod Semeringom je zidala zasebna družba, vso ostalo železnico je pa zidala avstrijska država sama, ki je poverila vodstvo graditve slavnemu inženirju vitezu Ghegi.

soteski ob Savi proti Ljubljani. Niso smeli ovirati živahne plovo po Savi in konjičev, ki so po ozki cesti vlekli po vodi navzgor ladje, natovorjene z žitom in vinom s Hrvaškega za Ljubljano, za večji del Kranjske, za Trst in ostalo Primorje.

"Novice" so takrat pogostje poročale o zidanju proge. Ceprav je delo ob silnih terenskih težavah naglo napredovalo, je vendar vlada še priganjala, kakor to razberemo iz "Novice" dne 13. junija 1849: "Te dni je prišlo vnovič ministrsko povelje v Ljubljano, da železnica mora do meseca avgusta biti dokončana, da se bo potem vožnja po nji začela."

Tako se je torej približal slavnostni dan 18. avgusta, rojstni dan takrat komaj 19-letnega cesarja Franca Jožefa, ko je prihrumel iz Celja prvi poizkusni "hlapon". O tem so poročale "Novice", da se je "popolne ob tleh prvotno lahkoto. Moje delo je sedaj končano, popisaval sem, kako sem ga restavriral in kako je treba take umetnine restavrirati."

Drugi pot pa bi lahko v tleh urah prišel, ker ne bo imel na poti nič preiskati, kakor zdaj, ko je bila prva poizkušnja. Neizrečena množica ljudi, deželni poglavar in več drugih uradnikov je hlapec z veseljem sprejelo v kolodvoru.

Tako se je torej železnica privlekla na Ljubljano. Poteklo pa je še mesec dni, da je bila progla slesno odprta. Veliko je bilo razočaranja, ker cesarja k otvoritvi ni bilo in je kot svojega zastopnika poslal nadvojvodo Albrechta.

Čudak, delomrznež in zapravljivec Sergij Bog

Svoj čas so se vsi kulturna Francija in z njo vsi ljubitelji umetnosti po vsem svetu zanimali za človeka, ki mu je uspelo ukrasti dragoceno Watteaujevo sliko "Brezbržnik" iz Louvra. "Tat Sergej Boguslav" se je sam javil sodnji in izjavil, da je sliko ukradel iz ljubezni do umetnosti. Restavriral jo je in napisal knjigo o načinu restavracije slikarskih mojstrov.

Draginja

F. C. iz Metropole Se zadnjič je ona jezila, kam pada se je skotalila. "Ti lump salamenski povej, če ne, občutil boš šlapo — glej!"

"No, no; le počasi ženička, ji pravim; saj nisva telička. Ne veš, da draginja velika, se šopiri med nami — hudika?"

Grem k brivcu in rečem: Tine! mi ostriži in raziraj kocene, da lep bom v nedeljo, saj veš, kosmat se ven prikazat ne smes.

Tine striže in s škarjami miga, in ko je finiš, tako-le zariga: samo copak in pol boš dal, če ne, po glavi sam boš oral.

He, res zvita buča je to, po glavi orati je silno težko. Ko se žena hotela učiti bi, potem jaz bil bi brez skrbi.

Grem in liker štor po šnopček da namočim malo si gobček, in flaško ruma za v lipov čaj, ker kiham in prham kot zmaj.

Tam pri okencu pravi možak, daj dvanajst copakov, rojak. Pijača je to iz starega kraja, kjer vojna in buna razzaja.

Preveč za to brozgo; godrnjam, ko štejem groše in trepetam. Se dedec zasmehje in drdra, se glihat tukaj nič ne da.

Grem k trgovcu po obleko, si izberem belo ko mleko. Vprašam za lajbelc — ga ni, namesto zifer pa knofi svetli.

Mister povejte kakšna je cena obleke je redka kot koprena. Štirideset čukov; ljubi moj, in teks povrhu; gvant bo tvoj.

Od jeze sem škripal z zobmi, toda pomoči nobene tu ni. Rad bi mu ga vrgel nazaj, al' nag hoditi; ni prijetno zdaj.

Grem k šuštarju po solne, velike, prostorne kot čolne. Ker zagnanci in kurja očesa, štrlijo kot češnjje od telesa.

Ferdamano nogo Ti imaš, ekstra šuhe treba — baj gaš. Koštale bodo petnajst čukov, boš v njih plesal in ukov.

Ta šuštar je pa od hudirja, brbra kot mešetar, krompirja, si mislim, ko odhajam iz štora, naj vrag te počitra — pokora.

Grem k doktorju na preiskavo, da pregleda mi trebuh in glavo. Nekaj z menoj je narobe, mi kruli kot rolet bi otrobe.

Dohtar pritiska mi instrumenti trka, poslušaj in pravi; glejte! Moja učnost dosegla je to, da overholat treba te bo.

Imaš reymo, lambege — zare, ozlovski kašelj, sv. Vida ples. Ibi boš moral v špital, a mčni petindvajset kelrov dal.

Vidiš ljuba Ti ženička, tako se danes ček zabliška. Šlapo tvojo le daj v kraj, ker zdaj je vojna — direndaj, in v šapi sem bosu natrobil, da cvenk se je silno poglobil. Ničel' al' dajm naj primakne, za križmus naj bonus iztakne.

Po*strani me bos je pogledal grdo, debele je pljunil in rekel tako: To znači, da si vražji komunizist, socializist, prekokuh, antikrist.

In zabliškala se je druga pada, ček dal njej sem — seveda. Prinesla je iz štora kračo, teleta, češplje, rozine, cukra, kofeta.

My Thinking... My Money... My Time will stay in this war to the finish. Every American... 6

LEPI STRIČEK

BEL-AMI

Francoski spisal — GUY DE MAUPASSANT

Prevel — OTON ZUPANČIČ

(Nadaljevanje)

Jecal je: "Clo, mala moja Clo, vzrok imam."

Obstala je in mu pogledala v obraz: "Lažeš . . . kakšen vzrok?"

Rdečica mu je silila na lica, in ni vedel, kaj naj reče. In ogorčena mu je oponesla: "Vidiš, da lažeš, vrtorepec ti!"

In s togotno kretnjo, s solzami v očeh, je zbežala od njega. Še enkrat jo je prijel za rame, ni si mogel kaj, pripravljeno, vse priznati, samo da prepreči ta razdor, je izpovedal z obupan glasom: "To je: niti solda nimam v žepu . . . Vidiš."

Strmo se je ustavila, pogledala mu globoko v oči, da bi brala v njih resnico: "Kako si rekel?"

Do las je zardel: "Rekel sem, da nimam niti solda. Razumeš? Niti dvajset soldov ne, niti deset soldov, niti toliko ne, da bi plačal čašo pelinovca v kavarni, kamor bi šla. Primorala si me, da sem ti priznal to svojo sramoto. A kako naj bi bil šel s teboj ven, in ti potem, ko bi sedela za mizo pri naročeni pijači, mirno povedal, da ne utrim toliko, da bi plačal račun . . ."

Ves čas mu je gledala v obraz: "Torej . . . ali je to res?"

Kakor bi trenil, je obrnil vse svoje žepe, hlačne, od telovnika, od sukne, in je mrmral: "Na . . . ali si sedaj zadržal?"

Nenadoma je razprostrla roke in se mu strastno vrgla okrog vratu, jecljaje:

"O, ubožček moj dragi . . . ubožček moj dragi . . . Ko bi bila vedela! Kako se ti je to zgodilo?"

Potisnila ga je na stol, sama mu je sedla na kolena, ovila mu roke okrog vratu, ga venomer poljubljala, poljubljala mu brke, usta, oči, ter ga silila, naj ji pove, kako se mu je pripetila ta nezdoga.

Izmislil si je genljivo historijo. Moral je priskočiti svojemu očetu, ki je bil v stiskah. Dal mu je ne samo vse svoje prihranke, nego se je še hudo v dolgove zakopal.

Pristavil je: "Najmanj pol leta bom radi tega stradal, zakaj vse svoje vire sem izžepal. Pa kaj, življenje ima pač svoje težke ure. Denar, navsezadnje, ni vreden, da bi si človek zanj preveč glavo belil."

Zašepetala mu je na uho: "Jaz ti ga posodim, ali hočeš?"

Veličavo je odgovoril: "Zelo si ljubezniva, zlata moja, ampak ne govoriiva več o tem, prosim te. Žalilo bi me."

Umolknil je; ona ga je stisnila k sebi in je zamrmrala: "Ni-

koli ne boš vedel, kako te ljubim."

Bil je eden najlepših večerov njune ljubezni.

Ko se je odpravljala, je smehljalje pripomnila:

"Ali ne? Kadar je človek v takem položaju, kako se zveseli, če najde v kakem žepu pozabljen denar, ki mu je smuknil pod podlago!"

S prepričanjem je odgovoril: "A, da, to pa to!"

Hotela je iti peš domov, češ da je luna tako čudovita, in kar zamaknjeno jo je gledala.

Bila je mrzla, jasna noč začetkom zime. Pešci in konji so hodili hitro, ker jih je vzpodbadal sveži mrz. Pete so odmevale po trotoarjih.

Ko sta se razstajala, je prala: "Ali hočeš, da se snideva pojutrišnjem?"

"Da, da, gotovo."

"Kakor danes?"

"Kakor danes."

"Zbogom, srček moj."

Sladko sta se poljubila.

Potem se je vračal z dolgimi koraki domov, izprašuje se, kaj bi iznašel jutri, da se izvije iz škripev. Ko pa je odprl vrata v svojo sobo, je segel v žep svojega telovnika po žeplenke in je ves osupnil, ker je zatipal s prstom denar.

Toliko da je prižgal luč, ga je vzel v roko, da bi ga natančneje pogledal. Bil je lui, dvajset frankov!

Mislil je, da je zblaznel.

Obračal ga je na to plat, obračal na ono plat in premišljal, po kakem čudežu bi mu bil prišel ta denar. Iz neba mu vendar ni mogel pasti v žep.

Kar se mu nenadoma zasveti in ogorčena jeza ga je pograbilala. Njegova metresa je bila res govorila o denarju, ki smukne pod podlako in ki ga človek najde, kadar revščina pritisne. Ona torej mu je podarila to milošćino. Ta sramota!

Zarotil se je: "A, že prav! Jo že pozdravim, pojutrišnjem! Ji že urice navijem!"

Legel je spat, ves ljut in ponižan.

Pozno se je zbudil. Lačen je bil. Poskusil je zopet zaspati, da bi vstal šele ob dveh; potem pa je dejal sam pri sebi: "Tako ne pridem nikamor, treba je, da dobim naposled kje kaj denarja." — Nato je odšel, upajoč, da mu šine na cesti prava misel v glavo.

CLEVELAND ORCHESTRA
Eugene Goossens, dirigent
Četrtek, 21. dec., 8:30
Sobota, 23. dec., 8:30
NATHAN MILSTEIN, Violin
Vstop.: Severance dvorana CE. 7300

DOMAČA FRONTA

Poziv delavcem v ladjedelnicah

Washington. — Paul McNutt je naslovil delavcem v ladjedelnicah, ki izdelujejo udarne transportne ladje in tovorne parnike, nujen poziv, naj ostanejo na delu. Chairman War Power komisije je naglasil in še podčrtal prošnje za večjo produkcijo, katere so prišle od uradnikov mornarice in pomorske komisije; dejal je, da je program za produkcijo udarnih ladij kritično nujen.

"Zdaj, ko se je začela ofenziva proti Japonski, so postala sredstva za prenos materiala na bojno polje, ladje za izkrcavanje najvažnejša zahteva mornarice. Ako hočemo izkoristiti ugodnosti, katere nam nudi naše izkrcanje na Filipinih, moramo imeti dovolj ladij za izkrcavanje in imeti jih moramo takoj. Ena izmed potov, ki nas bo povedla do hitrejših zmage na Pacifiku, je ta, da vsak delavec, ki pomaga pri gradnji teh življenjsko važnih udarnih ladij, ostane pri svojem poslu prav do konca."

Pomanjkanje mornarjev grozi prevozu

Washington. — Skupna izjava pod-admirala Emery S. Land, USN (v pokoju), War Shipping administrator in chairmana U.S. Maritime Commission, in Paul V. McNutta, chairmana War Manpower komisije pravi, da kritično pomanjkanje mornarjev in častnikov za trgovske ladje, ki vozijo na različna vojna ozemlja, grozi zakasnitvi že v teku prihodnjih tednov dobave na fronte v Evropi in na Daljnem Vzhodu. Oba urada sta radi tega začela skupno akcijo, da se prijavi zadostno število potrebnega moštva, izurjenih mornarjev in tudi novincev, ki bi hoteli služiti na morju.

Trgovska mornarica bo služila po koncu vojne

Washington. — Office of War Information je objavil nekatere podatke iz poročila o tovarni mornarici v vojni in o izgledih ameriškega trgovskega brodov-

ja v miru. Iz tega je razvidno, da bo repatriacija vojaštva, prevažanje potrebnih dobav in delo za obnovo zaposlilo večino ameriške trgovske mornarice najmanj za šest mesecev, morda pa celo za tri leta po koncu vojne proti Japonski.

Z napredkom v industriji so napredovale tudi varnostne mere

Washington. — War Production Board poroča, da so varnostne mere v industriji napredovale v koraku z razvojem industrije v teku zadnjih pet let in da so naprave za varnost igrale važno vlogo v vojnem produkcijskem programu s tem, da so preprečile mnogo nezgod. V začetku leta 1944 je WPB cenil, da bo industrija uporabljala v tekočem letu vsega skupaj najmanj 14,000,000 predmetov, ki so v službi varnosti—in to v onih 17 industrijskih panogah, ki uporabljajo največ varnostnih naprav.

Uporaba Penicilina v zdravljenju spolnih bolezni

Washington. — Dr. J. R. Heller, Jr., načelnik oddelka za spolne bolezni pri javnem zdravstvenem oddelku, državno varnostno zastopstvo, je dejal, da bodo znanstveniki, ki so se udeležili konference za kontrolo spolnih bolezni po vojni v St. Louisu od 9. do 11. novembra, slišali poročila o najnovejših in zelo obširnih poskusih s penicilinom na tem posebnem polju. "Zelo verjetno je," je dejal dr. Heller, "da se zdravniška veda zdaj vendar odkrila sredstva, s katerimi bo mogla odpraviti oboje, sifilis in gonorejo (kapavico), kot razširjene in nevarne nalezljive bolezni."

Maksimalne cene za polnilna peresa

Washington. — Urad za administracijo cen je objavil nove predpise, ki določajo maksimalne cene v dolarjih in centih za polnilna peresa in mehanične svinčnike v prodaji na drobno.

Določene so tudi maksimalne cene za prodajo na debelo in uvedeni koraki, da bodo morali tovarnarji navesti na predmetu samem prodajno ceno na drobno, obenem z znamko in številko modela.

Nakup avtomobilov bo olajšan

Washington.—Office of Price Administration je sprejela nekatere določbe racioniranja avtomobilov v cilju, da olajša onim, ki imajo certifikate, najti primeren voz. Najvažnejša sprememba bo ta, da bodo morali vsi prodajalci avtomobilov nabiti cene in svoj inventar vseh avtomobilov iz leta 1942, katere imajo na prodaj. Seznam bo moral biti napravljen po tovarni, tipu, serijskih številkah, številkah stroja in z navedbo ali gre za nov voz ali ne. Trgovci, ki nimajo modelov iz leta 1942 na prodaj, bodo morali nabiti tozadevno izjavo. Trgovci, ki bodo odklonili prodajo interesentom, ki razpolagajo s potrebno vsoto denarja in potrebnimi dokumenti, bodo mogli izgubiti pravico trgovati z vsemi vozovi, ki so zdaj racionirani, ali pa še bodo, je naglasil OPA.

Čevlji, ki niso iz usnja, niso racionirani

Washington. — Sedanje zaloge čevljev, v katerih je vdelano le malo usnja, so izvzete iz racioniranja. OPA omejuje to določbo na čevlje izdelane tukaj, ali importirane pred 6. novembrom. Gre za to, da se omogoči prosto prodajo razpoložljivih zalog, a ne za to, da se vspodbuja nove izdelke te vrste.

Prijave so nezadostne

Washington. — War Shipping Administration naznanja, da so bile prijave neizurjenih in izurjenih mornarjev in častnikov za ameriške trgovske ladje nezadostne. WSA more zdaj sprejeti tudi za vojaško službo telesno sposobne moške od 18. do 25. leta, katere je mogla sprejeti dozdaj le, ako so bili nesposobni za aktivno vojaško službo. WSA sprejema sedaj izkušene in neizkušene mornarje od 17 do 50 let.

Visoki poljedelski pridelki potrebni

Washington. — J. B. Hutson, predsednik trdke Commodity Credit Corporation in ravnatelj produkcijskega oddelka pri War Food Administration, je ponavljal naslednje besede predsednika Roosevelta o priliki nekega shoda v Washingtonu: "Poraba živeža doma mora ostati visoka, in radi tega mora biti tudi pridelok na visoki stopnji. Le tako bodo krite vse potrebe domačega prebivalstva v Ameriki polne zaposlenosti . . . V bližnji bodočnosti bomo izvažali precejšnje količine hrane, ki bodo deloma služile naši zmagi skoro neposredno, deloma pa kot prispevek Zedinjenih držav k podpori akciji UNRRRA, katere cilj je, da pomaga osvobojenim narodom od tega, da si sami pomagajo. Zopet druge količine hrane pa bodo odposlane v inozemstvo po običajnih trgovskih potih."

12,600,000 hiš

Washington.—National Housing Agency ceni, da bo 12,600,000 hiš v prvih 10 letih po vojni ravno dovolj, da krije potrebe ameriških rodbin v primernem obsegu nadomesti začasne in stare zgradbe z dobrimi hišami.

Sintetični plašči so bolj občutljivi

Washington. — Office of Defense Transportation svari voznike kamionov in avtobusov, da je treba posebno skrbno ravnati z sintetičnimi plašči in cevmi, bolj previdno kot z predmeti iz naravnega kavčuga.

ZA POPOLNO ZADOVOLJSTVO Z JEKLENO GRAND plinsko PEČJO obiščite

The Newburgh Furniture Co. 4000 E. 71 St., blizu Harvard

Za delavce Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKO ZA OSKRBNICE

za poslopja v downtownu
Polni čas šest večerov v tednu
od 5.10 pop. do 1.40 zj.

Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo
Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se
Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

Mali oglasi SNAŽILKE

Polni čas
Tedenska plača

Zglasite se na 5. nad.
EMPLOYMENT OFFICE
Wm. Taylor Son & Co.

FINISHERS
ročne šivilje na krilih
Dobra plača — stalno delo
SAM CUFFARI
2530 Superior Ave.

HOTEL STATLER
ima stalna dela za
Kuhinske poročnike
moške in ženske
Splošne snažilke
moške in ženske
Busboys (18-45)
Counterwomen
Kuhe
Pri teh delih dobite obede
in uniforme
Zglasite se v
Hotel Statler
E. 12th & EUCLID
OPERATORICE NA
Power šivalnih strojih
na krilih
Dobra plača — stalno delo
SAM CUFFARI
2530 Superior Ave.

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitro postreženo. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka
1146 E. 61 St.
HE 2730

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

Ernest Verh
Papirar in barvar
Lično delo po zmernih cenah
19251 Abby Ave.
Euclid, Ohio
Tel.: KEnmore 5715

KUPITE VAŠA BOŽIČNA DARILA PRI DAVID'S
ZAKAJ? KER SO NAŠE CENE NIŽJE!
Bulova ure od 24.75
Prstani z velikimi diamanti od 29.75
Moške vse-volnene obleke vrhne suknje in zimske suknje od 24.50 naprej

David's
932-934 E. 152nd St.
(5 Points)

Poslužite se našega kredita \$1.25 tedensko odplačevanje

NOČNO DELO SNAŽENJA

Ženske ali moški do 65. leta.
Za začetek \$25.84 za 48-urno delo. \$2.00 povisoka po 30. dneh. Delovna obleka in perilo prosto. Dobre delovne razmere. Vprašajte za PERSONNEL MANAGER, FORUM CAFETERIA, 2050 E. 9th St.

Mali oglasi POZORI!

Nabavite si VAŠE PIVO v zabojih pri
Tino Modic
6030 St. Clair Ave.
EN. 9691
Imamo vse znane vrste pive

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. HE. 3028
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

J. G. Electric Repair
HE. 7000
Točna postrežba — delo jamčeno
Brezplačno pridemo iskati in prilagodimo nazaj. Popravimo in prenovimo velike in majhne električne motorje. Izvršujemo tudi popravila na električnih čistilnih preprog
Vprašajte za JOE GORJANC

Pridite in oglejte si
našo zalogo novih spomladanskih zastorov in "draperies."
PARKWOOD HOME FURNISHINGS
7110 St. Clair Ave.
Odrpito ob večerih

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bonдов in vojno-varčevalnih namak!

POSEBNOSTI ZA PRAZNIKE PRI Mramor's Grocery
6710 St. Clair Ave., HE. 7769

"Diamond" orehi (celi), 2 funta. **81c**
Occident moka, 25 funtov **1.55**
Bele rozine, funt **21c**
Catsup, 1402 **19c**
Campbell's Pork & Beans, 2 kanti **21c**
Don-De kavo, 2 funta **61c**

Vsem našim cenjenim odjemalcem se iskreno zahvaljujemo za prijazno naklonjenost v preteklem letu, ter se priporočamo tudi za naprej.

Želimo vsem našim prijateljem in znancem vesele božične praznike in zdravo, srečno novo leto!

Ali ste dovolj zavarovani?
proti požaru, nevihti, avto nezgodi in tatvini

Za točno in zanesljivo postrežbo se obrnite na

JOHN ROŽANC
15607 WATERLOO RD., IV. 6561

V vašo udobnost za nakupovanje bodo naši dve trgovini odprti odslej do božiča od 9. ure zjutraj do 9. ure večer.

Imamo popolno zalogo igrač, šivalnih strojev, itd., ter popravljamo vsakovrstne električne predmete.

The American Appliance Co.
8209 SUPERIOR AVE. — GA. 3268
12427 SUPERIOR AVE. — GL. 9458

PET LET POZNEJE

LOJZE JERANČIČ

(Iz dnevnika odpuščenega kaznjenca)

(Nadačjevanje)

Ko so se izgubili brzeči koraki zunaj na hodniku, se mi je zavavilo v dušo, kakor težak kamen. Torej sem napačno ugibal? Moj Bog, kolikokrat sem se ta dan že zmotil. A moralo se je zgoditi vendarle nekaj pomemnega v pretekli noči. Na zagonetnih obrazih policistov sem brai, iz opetovanega namigavanja na neki svež dogodek sem sklepal, da gre za večji zločin, ali pa morda drug drugega "vračelo" za prvi april. Opazil sem to, ko so me pripeljali. Med seboj so nemara ljudje, kakor vsi drugi zemljani, a v svojem službenem delokrogu so brezčutni stroji, ki ne poznajo nobenih obzirnosti, nobene prijaznosti, ker je ne smejo poznati. Tako sem razmišljal, kar se sunkoma odpro vrata. Vstopilo je kakih pet do šest gospodov. Može so se pozdravili z navzočimi. Čutil sem, kako so me oplazili z očmi. Dva izmed prišlih sta nosila pod pazduho manjše zavojčke. Visok, lepo oblečen gospod je stopil naprej in odprl vrata v sosednjo sobo. Ostali so se napotili z

njim, zadnji je zaprl vrata. Kmalu potem sta vstopila detektiva, ki sta ostala v moji sobi in nadaljevala preiskavo. Nela sta neke zavitke in šla mimo mene naravnost za onimi. Sedaj nisem dvomil več, da sta odkrila skrivališče in pobrala pisma. Po velikosti zavitkov pa sem sklepal, da sta morala najti še kaj drugega, kar se jima je iz bogve katerega razloga zdelo sumljivo.

Deset minut pozneje je nekdo poklical moje ime in stopil sem v prijazen kabinet. Za pisalno mizo je sedel elegantni gospod, ki je šel prej pred drugimi, obkoljen od tajnih policistov. Obrnil se je k meni in majmarno velel; naj se vsedem. Grobno tišino, ki je vladala v prostoru, je motilo le šustenje papirjev, ki jih je uradnik nezvožno prekladal po mizi, kakor bi nekaj iskal. Ob strani je imel na mizi zložene zavitke, ki so jih prinesli detektivi. Naposled se je odkaljšal in vprašal:

"Torej, vi ste gospod Jerančič?"

"Da!"

Sledil je mučen premor. V o-

čividni zadregi, kako bi zastavil naslednje vprašanje, je začel uradnik privzdigovati posamezne zavite, kakor bi preizkušal njihovo težo. Detektivi so stali nepremično v polkrogu okoli mize v napetem pričakovanju. Na steni je boječje tiktikala ura. Končno se je odločil:

"Zakaj ste umorili nesrečnico?" Pri tem vprašanju me je pogledal s takim pogledom, da bi se ga bil gotovo prestrašil, če ne bi bila zatrla v meni strahu nepopisna osuplost.

"Katero nesrečnico?" V tistem trenutku sem občutil vso težo suma, ki je počival na meni. S strašno negotovostjo sem pričakoval nadaljnega vprašanja, ki bo morda vseovalo vsaj toliko jasnosti, da bom zamogel zavzeti primerno obrambno stališče. Duša v meni se je tresla od nestrpnosti.

"Zakaj ste jo umorili?" je prerezalo tišino kratko in rezko.

"Ne vem, kako mislite. Blagovolite se izraziti določneje! Jaz nisem nikogar umoril."

"Dobro veste, koga imam v mislih," je nadaljeval strašni človek cinično. "In nazadnje: po tem vas ne vprašam; hočem samo, da nam razodenete vzroke, zakaj ste to storili!"

Na stojalcu v kotu je zabrnul telefon. Uradnik je stopil tja, prijel za slušalo in poslušal. Namemnil se je in odgovorjal:

"Potrpite vendar nekoliko; saj smo komaj začeli!" Pavza. Nato zopet:

"Jaz osebno. Nadsvetnik doktor Moder. — Danes zjutraj na licu mesta — Popoldne. — Klanjam se."

Iz vsega sem izvedel toliko, da mi je sam načelnik kriminalne policije naklonil čast da se zagovarjam pred njim radi krvavega zločina, čigar podrobnosti sem zvedel šele tekom preiskave. Ko je odločil slušalo, se je obrnil zopet k meni:

"Nu, ali ste se že domislili?" "Gospod nadsvetnik, verujete mi, da ne vem, kaj zahtevate od mene."

"Ne veste? A jaz vam povem, da trdovratnost, s katero se skušate izviti, govori zoper vas. Radoveden sem, če boste tudi potem tajili, ko vam hudo delstvo dokažem."

"Zločina, ki ga nisem storil, ne morem priznati. Tu je strašna pomota, gospod!" sem vzkliznil.

"Tako bi vi želeli," je pripomnil, iztegnil roko po enem od bližnjih zavitkov, ga razvil in začel jemati ven posamezne predmete: usnjato žensko torbico, glavnik, ogledalce, robček. Vsako stvar posebej mi je pomolil pred oči in vprašal:

"Ali poznate?"

Zanikal sem vsako vprašanje. Kako naj poznam predmete, ki so mi popolnoma tuji? Nadsvetnik pa se je zdel neutrudljiv. Porinil je vsebinsko prvega zavitka na stran in se lotil drugega. Tu pa je ravnal nekoliko neprevidno. Ko je odvijal, se mu je nekaj izmuznilo in padlo na tla. V bližini stoječi policist se je sklonil, pobral in izročil doktorju. Bila je majhna, na vogalih obrezana slika, — moj prvi dar Faniki. Razširil sem oči od presenečenja. Sedaj sem vedel, da je z zadevo v zvezi tudi ona. Ustrašil sem se:

"Kaj če je kdo nanjo streljal potem, ko sva se ločila. Polagoma so se začele stvari ujemati. Ni dvoma, da bo kaj takega. Saj sem čul sinoči oddaljen strel, ko sem se vračal domov. In pred dobre pol ure so govorili tudi o ranjeni "punci". O, da bi zvedel, kaj se je zgodilo z njo! Morda ni hudega in so jo potemtakem že zasliali. A v kakšni zvezi naj bom jaz z vsem tem? Cemu hoče nadsvetnik, da priznam, da sem jo umoril? V oni sobi sem čul, da je

ranjena, a iz načina zaslisevanja bi sklepal, da je mrtva. — Mrtva, mrtva...!! Ne, ne, ne more, ne sme biti res! S a m o strašijo me, bog ve, čemu!" Iz napetega sklepanja me zdrami zopet načelnikovo vprašanje:

"Kje ste bili sinoči?" "Spremljal sem svoje dedke — Faniko Petkovškovo — proti njenemu stanovanju na Vodovodno cesto!"

"Doma ste trdili, da ste bili v gledališču!" Med detektivji sta se zganila "debeli" in "dolgi". Pripravila sta se, da bi stopila naprej, pa nista. Spogledala sta se samo, potem pa sporazumno prikimala nadsvetniku, ki je dvignil glavo in jima stavil nemo vprašanje.

"Res sem rekel tako, a nisem bil v gledališču."

"Zakaj niste govorili resnice?"

"Ker nisem želel, da bi stariši zvedeli, da se shajam z dekletom."

"Aha! Kako dolgo pa ste bili s Petkovškovo?"

"Par minut pred enajsto sta se ločila." Tu je začel detektiv, ki je ves čas nekako dvoril svojemu predstojniku, beležiti svoje izjave. Nadsvetnik pa je nadaljeval:

"Kaj ste ji imeli toliko povedati?"

"Toliko!" sem odvrnil nejevoljen.

"Nu, nu, le ne razburjajte se!" je hitel, ko je opazil moje nejevoljo.

"Cemu me mučite?"

"Cemu ne priznate?"

"Kaj naj priznam?"

"Zakaj ste jo umorili?"

"Kako naj rečem kaj takega, če nisem storil," sem skoro o-kajajoče odvrnil. Nadsvetnik pa je ostal neizprosno:

"Jerančič, kako morete biti tako kruti do dedke, ki vam je žrtvovala svojo ljubezen? Storili ste morda v naglici, nepremišljeno... Priznajte skesano svoje nesrečno dejanje in olajšate si vest! Saj vam vendar ne pomaga tajiti, ko vas je sama izdala. Se danes ji boste gledali v obličje. Ali ji boste tudi v obraz rekli, da je niste? In ko bodo njene, v smrtni grozi osteklenele oči terjale od vas: Priznaj, nesrečnež! — ali boste hladnokrvno odvrnili: Nisem! —?"

Nepopisna bolečina mi je objela dušo in jo tiščala v neznan- ozek prostor. Če bi se v tistem trenutku osvobodila, bi zarjul in morda bi mi bilo odleglo. A preveč je bilo vsega tega naenkrat. Tisto uro sem doživel dvojno gorje, ki se z besedo ne da izgovoriti, s peresom ne opisati: spoznal sem, da je umorjena ljubljena dedica in da sem krvavega zločina osumljen jaz, njen ljubimec. Teško bi razsodil, katera od teh dveh zavesti mi je zasekala globokejšo rano v srce. Sedel sem tam kakor okamenel. V tistem trenutku bi z največjim naporom ne spravil besedice iz sebe. Hrepenel sem, da bi se razodelo, a ko sem zvedel sem onemel.

Načelnik se je zmagovalno smehljaj, misleč, da so njegove besede dosegle zaželjeni uspeh v polni meri. Ne zamerim mu, če je pričakoval, da si opomrem od učinka čustvenih izgovorjenih besed in potem v solzah porečem tisti odločilni "da", ki so ga vsi navzoči v nestrpnosti pričakovali. Saj niso slutili, kaj se godi v meni. Iz oči jim je gledala želja, polna vris-kajočega zmagošlavja, a usmiljenja prizanesljiva meni, ki

bom v naslednjem trenutku zdrknul na kolena in prosil odpuščenja. O, saj niso slutili, kaj se je godilo v meni.

"Torej Jerančič?" Mehkejši je bil nadsvetnikov glas zdaj, kakor bi hotel reči: "Vidiš, pa smo le upognili tvojo trmo in sedaj te imamo! Prave strune je treba napeti! Nu, odpuščenja ti bodi ta trma, samo da vsaj zdaj priznaš!" Začutil sem silen odpor proti takemu izsiljevanju blaznega priznanja in vsa moja notranjost se je dvignila v mogočen protest proti zločin-ski roki, ki je brezdušno upihnila nedolžni deklici mlado življenje in mene oropala največnejših sanj ter me spravila slednjič v ta mučni položaj.

"Gospod nadsvetnik, ne vem kdo od naju bi v tem trenutku rajši poznal storilca! Drugega nimam ničesar povedati!"

Doktor Moder je skomizgnil z rameni, naježil obrvi in jezno spačil obraz. Vsi navzoči so uprli oči vanj in pričakovali ukazov.

Nadsvetnikov "adlatus" je prejel tiho navodilo in ga sporočil tovarišem. Nato so me nekateri obstopili, a eden me je pozval, naj odložim obleko. Slekem sem vse, razen srajce. Na vprašanje, če morem tudi srajco odložiti, so pritrdili in tako sem stal sredi načelnikovega kabineta, kakor Adam v raju. (Dalje prihodnjic)

Vsem Slovincem in Hrvatom želim prav vesel Božič in srečno Novo leto!

Frank Strumbely

STAVBENI KONTRAKTOR

Highland Road - Highland Heights - Telephone Hillcrest 225 W. 5

Mi še vedno gradimo nove hiše, ter plačujete nanje kot najemnino. Popravljamo stare hiše kakor tudi trgovine predelamo za stanovanja.

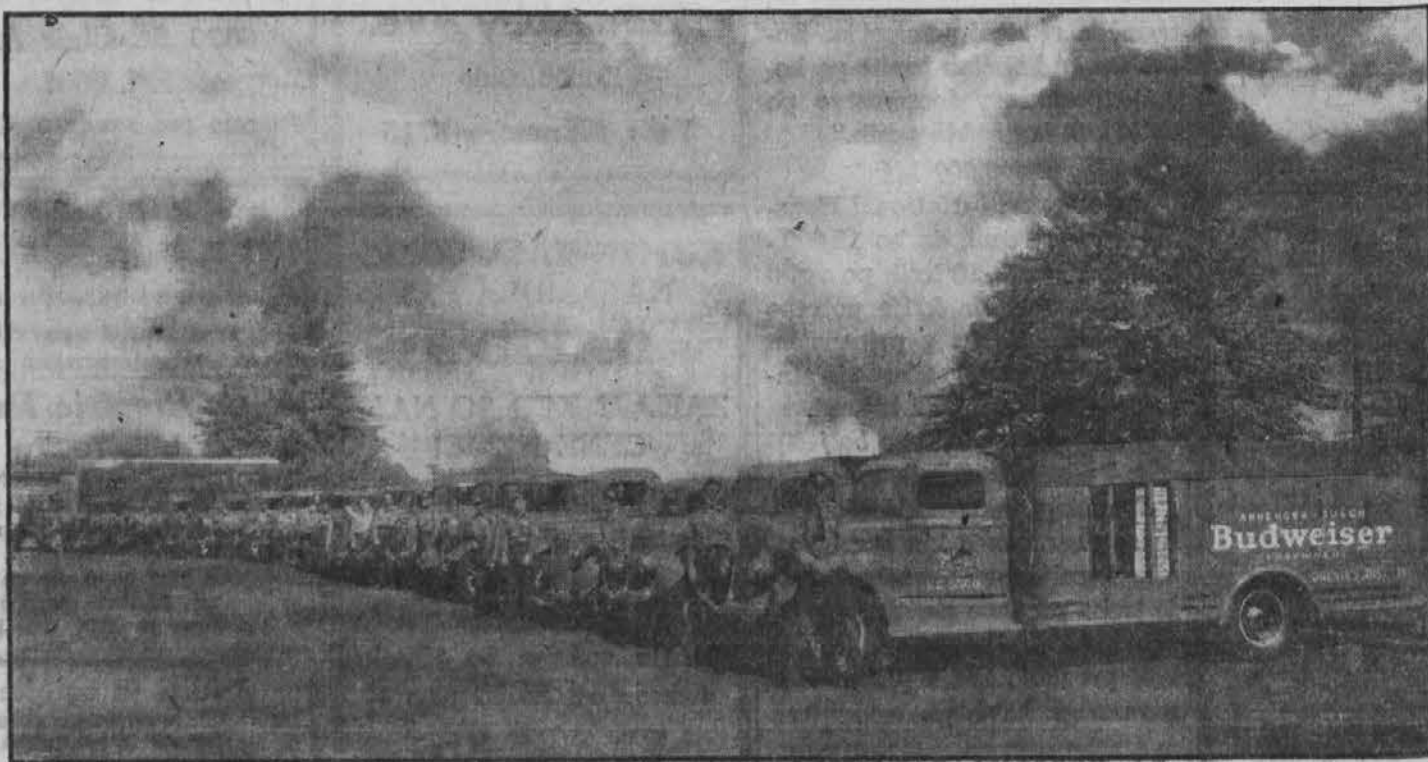
Drenik's Beverage Dist. Inc.

Razvaža na jboljše pivo

ERIN BREW — BUDWEISER — MICHELOB — DUQUESNE BEER AND ALE

Toplo se zahvaljuje za naklonjenost v preteklem letu odjemalcem, društvam, gostilničarjem, organizacijam in posameznikom v toplem priporočilu nadaljne naklonjenosti v bližajočem se novem letu 1945.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem pivcem, gostilničarjem in prijateljem našega na trgu najboljšega piva.

Kenmore 5500

23776 Lakeland Boulevard
Euclid, Ohio

Kenmore 5501

Don't let Wartime Feet slow you Down

CHANGE TO Air Cushion Comfort

You walk more miles, stand longer hours every day now because of wartime. No wonder your feet feel the strain, no wonder you are "tired all over." Step into a pair of Massagic Air Cushion Shoes — built for tired feet. Let the resilient air cushion ease every step, while the flexible Arch Lift gives you added support. Come in today for the surprise of your life!

Most Styles \$8.00

WEYENBERG Massagic SHOES AIR CUSHION

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim mojim odjemalcem in prijateljem

LOUIS MAJER

Trgovina finega obuvala
6410 ST. CLAIR AVENUE

Množični odhod rudarjev v partizane

(Iz "Slovenskega poročevalca," 2. avgusta 1944)
 Lep dokaz zaupanja Osvobodilni fronti in njenemu vodstvu je na Stajerskem množičen pristop revirskih delavcev fronti v našo Narodno osvobodilno vojsko. Samo v zadnjih mesecih pogreša Trboveljska premogokopna družba skoro 2.000 svojih uslužbencev.

Na osvobojeno zemljo so odšli iz Zagorja, Hrastnika in Trbovelj skoro vsi zdravniki in slovenski inženirji. Često odhajajo v partizane skupine po 50 in več rudarjev. Kaj pomeni odhod rudarjev za švabsko gospodarstvo, nam nazorno povedo naslednje številke:

Dnevna proizvodnja rudnikov Zagorje, Trbovlje in Hrastnik je padla v tonah:

Rudnik	1944	1944	1944
Zagorje	1.300	900	0
Trbovlje	2.000	1.690	700
Hrastnik	900	600	0

Rudnik Laško in Senovo so že prej uničile naše enote in je seveda proizvodnja vseh omenjenih rudnikov še pred nekoliko meseci padla na borih 700 ton v juniju. Verjetno je, da bo popolnoma prenehala. En sam dan je iz Zagorja odšlo k partizanom 100 novincev. V Trbovljah je padlo v 10 dneh 325 prostovoljcev k partizanom.

Slovenske brigade na pohodu Osvobodilne vojske iz dneva v dan zadajajo vedno težje udarce Nemcem in njihovim pomagačem. Vedno bolj se zadržajo v "nepredvidljivih" tretji rajh na Stajerskem in Koroškem. Zelezni mostovi in električni linijevodi prestajajo služiti partizanu. Svobodno ozemlje se razširja. Novi borci polnijo vrste Osvobodilne vojske.

Nemobranci spregledujejo in zapostavljajo potapljačo se Rupnikovo barko. Na Stajerskem 16. divizija nepovljivo dokazuje Nemcem svoj obstoj in svojo moč, ker ne ustane raste. Vsi pohodi Frištinskih iz njihovih gnezd se končujejo z begom in klatrami mrtvih. Komandant divizije major Tomšič (F. N. K.) se je predhodno naučil v treh letih točilo okuženju.

Tomšičeva brigada je 9. julija zaplenila v Vitanje in pred nosom zmaganih Nemcev odpeljala 11 vojakov živih. Ko so ji drugi dan pridružili v dveh kolonah v pohoru gozdove, so jim Tomšičevi pripadniki dostojen sprejem. Zopet so pokazali, da so odlični vojniki.

Herojeva brigada se spušča na dan v Dravsko dolino. Zopet sta iztirjena dva vlaka na progi Maribor-Dravograd in na novo zažgana tekstilna tovarna v Rušah; to so plod teh obis-

morje prejel sporočilo, da predvideva posojilni načrt za naše okrožje 2.000.000 lir. Vzelo nam je pogum in dolgo časa se nismo upali na delo. Čas je hitel, iz drugih okrožij so prihajala poročila o ugodnem poteku kampanje, pa smo se končno tudi mi lotili naloge.

Sklicali smo finančne referente vseh okrajev. Razložili smo jim potrebe posojila in prijeli so za stvar z navdušenjem. Pričeli smo razdeljevati vsoto 2.000.000 lir na posamezne kraje, sorazmerno z njihovo velikostjo, gospodarsko močjo in stanjem politične razvitosti. In glej: finančni referenti so si postavili višje postavke, kot jih je predvideval prvotni načrt okrožnega odbora Osvobodilne fronte. Kar pomeni, da so spoznali nalogo tekmovanja in sklep ob koncu konference je bil: Slovenska Istra bo dala svoji domovini, svoji državi, svoji vojski najmanj tri milijone!

Sedaj sem v našem okraju, ki obsega predel zapadno od Koprca. Posojilni teden se nagiba h koncu, pa se pomenkujem z našimi terenskimi aktivisti o poteku kampanje. Kakšna je zavest tega prebivalstva, ki je od vsega kulturnega sveta odrezano tako dolgo bedno životalarilo pod fašizmom, pričajo zopet hladne številke. Načrt za ta okraj je predvideval 250.000 lir posojila. Sam okraj si je postavil nalogo, da zbere vsaj 300.000 lir posojila. Danes kampanja še ni zaključena, nekaj vasi še ni oddalo posojila in že je zbranih 320.000 lir.

Ljudje dajejo rade volje. Ko jim pojasniš pomen posojila za same in za državo oziroma vojsko, gredo po denar in odštejejo. Le redki so, ki bi ne hoteli dati posojila, zelo redki.

Kako to, da imajo ljudje tako zaupanje v nas? Kako to, da nam za nobeljen listič papirja, podpisano od predsednika in tajnika okrožnega odbora Osvobodilne fronte, izročajo svoj denar, ki so ga si z žuljavim delom pridelali v dolgih letih? Kako to, da zaupamo naši mladi, še ne povsem izgrajeni oblasti? Mitraljezi in bombe naših borec, ki pravkar regljajo in pokajo v Smarskem okraju, motorji silnih zavezniških bombnikov, ki hrumijo preko naših krajev dan na dan, poštenost naše organizacije, velike ustvaritve naše osvobodilne vojske—vse to jim daje zaupanje. Danes vedo istrski Slovenci: Časi fašizmu se naglo bližajo kraju. Naša stvar, stvar demokratične in federativne Jugoslavije zmaguje. Saj o tem ne poročajo samo naši listi. Naše ljudstvo dan za dnem sliši bobnenje iz daljave: bombe zavezniških vojakov, ki padajo na Ancono, na Mestre, na Padovo, na Benetke, na Reko, na Videm, na Pulj. Trst je doživel že dva težka napada. Orjaški stebri dima so se dvigali iz mesta dva dni. Da, se-

morje prejel sporočilo, da predvideva posojilni načrt za naše okrožje 2.000.000 lir. Vzelo nam je pogum in dolgo časa se nismo upali na delo. Čas je hitel, iz drugih okrožij so prihajala poročila o ugodnem poteku kampanje, pa smo se končno tudi mi lotili naloge. Sklicali smo finančne referente vseh okrajev. Razložili smo jim potrebe posojila in prijeli so za stvar z navdušenjem. Pričeli smo razdeljevati vsoto 2.000.000 lir na posamezne kraje, sorazmerno z njihovo velikostjo, gospodarsko močjo in stanjem politične razvitosti. In glej: finančni referenti so si postavili višje postavke, kot jih je predvideval prvotni načrt okrožnega odbora Osvobodilne fronte. Kar pomeni, da so spoznali nalogo tekmovanja in sklep ob koncu konference je bil: Slovenska Istra bo dala svoji domovini, svoji državi, svoji vojski najmanj tri milijone!

Sedaj sem v našem okraju, ki obsega predel zapadno od Koprca. Posojilni teden se nagiba h koncu, pa se pomenkujem z našimi terenskimi aktivisti o poteku kampanje. Kakšna je zavest tega prebivalstva, ki je od vsega kulturnega sveta odrezano tako dolgo bedno životalarilo pod fašizmom, pričajo zopet hladne številke. Načrt za ta okraj je predvideval 250.000 lir posojila. Sam okraj si je postavil nalogo, da zbere vsaj 300.000 lir posojila. Danes kampanja še ni zaključena, nekaj vasi še ni oddalo posojila in že je zbranih 320.000 lir. Ljudje dajejo rade volje. Ko jim pojasniš pomen posojila za same in za državo oziroma vojsko, gredo po denar in odštejejo. Le redki so, ki bi ne hoteli dati posojila, zelo redki. Kako to, da imajo ljudje tako zaupanje v nas? Kako to, da nam za nobeljen listič papirja, podpisano od predsednika in tajnika okrožnega odbora Osvobodilne fronte, izročajo svoj denar, ki so ga si z žuljavim delom pridelali v dolgih letih? Kako to, da zaupamo naši mladi, še ne povsem izgrajeni oblasti? Mitraljezi in bombe naših borec, ki pravkar regljajo in pokajo v Smarskem okraju, motorji silnih zavezniških bombnikov, ki hrumijo preko naših krajev dan na dan, poštenost naše organizacije, velike ustvaritve naše osvobodilne vojske—vse to jim daje zaupanje. Danes vedo istrski Slovenci: Časi fašizmu se naglo bližajo kraju. Naša stvar, stvar demokratične in federativne Jugoslavije zmaguje. Saj o tem ne poročajo samo naši listi. Naše ljudstvo dan za dnem sliši bobnenje iz daljave: bombe zavezniških vojakov, ki padajo na Ancono, na Mestre, na Padovo, na Benetke, na Reko, na Videm, na Pulj. Trst je doživel že dva težka napada. Orjaški stebri dima so se dvigali iz mesta dva dni. Da, se-

morje prejel sporočilo, da predvideva posojilni načrt za naše okrožje 2.000.000 lir. Vzelo nam je pogum in dolgo časa se nismo upali na delo. Čas je hitel, iz drugih okrožij so prihajala poročila o ugodnem poteku kampanje, pa smo se končno tudi mi lotili naloge. Sklicali smo finančne referente vseh okrajev. Razložili smo jim potrebe posojila in prijeli so za stvar z navdušenjem. Pričeli smo razdeljevati vsoto 2.000.000 lir na posamezne kraje, sorazmerno z njihovo velikostjo, gospodarsko močjo in stanjem politične razvitosti. In glej: finančni referenti so si postavili višje postavke, kot jih je predvideval prvotni načrt okrožnega odbora Osvobodilne fronte. Kar pomeni, da so spoznali nalogo tekmovanja in sklep ob koncu konference je bil: Slovenska Istra bo dala svoji domovini, svoji državi, svoji vojski najmanj tri milijone!

Ob obrtni razstavi

V nedeljo 23. julija je bila v Beli Krajini odprta obrtna razstava. Razstavljeni predmeti so pokazali, kako kljub pomanjkanju surovin in delovne sile samoiniciativa in požrtvovalnost prekoračita še tako velike ovire.

Razstavljena spalnica je spominjala na velesejske dni v Ljubljani. Čevlji z lesenimi podplatmi, izdelani v suborskem okraju, so pokazali, kako nadomešča les usnje. Pozornost vinogradnikov in sadjarjev so pritegnile izdelane stiskalnice. Z raznovrstnimi predmeti iz litega železa in aluminija, ki se zbira ob porušeni železnici in mostovih in iz strmoglavljenih nemških letal, je bila zastopana "Livarna" iz Črnomlja. Mestna elektrarna je grafično prikazala svoj nastanek fakorekoc iz nič, svoj dvig na kapaciteto 16.000 kw. in razširitev omrežja na daljno okolico tja do Tanče gore. Otovca in novi naše domovine. SANS, svoje srce in hrani svoj rod.

SMELOST!

V PRVI vrsti je bilo treba smelosti za odkritje te države. Smelosti za ustanovitev. Smelosti politični nazaj divjino, prenašati ledeno mrzle zime, stati proti krutemu sovraštvu.

Treba je bilo smelosti odgovarjati kralju, bojevati se z njegovimi armadami, postaviti narod in hoditi svojo pot.

Treba je bilo smelosti zdržati se navzlic panikom, povodnjim, požarjem, državljanski vojni. Toda napravili smo.

In zgradili smo najbogatejši, najzdravejši, najsvobodnejši, najbolj prehranjeni, najzobraznejši narod v vsej zgodovini.

Nato je prišla velika depresija. In pozabili smo vse o smelosti. Postali smo plahi in boječji. Mislili smo, da bi bilo mogoče boljše prepustiti svojo usodo—vladi, ki nam ni mogla dati niti dajma več, kot smo ga mi dali njej.

Zatem smo šli v vojno. In vrnila se je naša smelost. Pri Pearl Harborju, na Guadalcanalu, Tarawi, Safernu. Na obrežju Normandije.

Prišla je v ladjedelnic ob celi obali in tisoč milj v notranjosti naših meja. V tovarnah za aeroplane, za tanke, v tovarnah, v strojničah, v naglo zgrajenih delavnicah vsepovsod.

Zopet enkrat smo dokazali, da moremo nadsanjati, nadmisliiti, nadodelati, nadproducirati, nadpremiti, nadiznati, nadprosperirati vsako deželo na svetu. In z vrnitvijo naše smelosti smo pričeli opazati mnogo drugih stvari. Opazili smo, da moreta vlada in business resnično delati skupaj. Da delo in management imata več skupnega, kot pa imata razlike. Da vse različne skupine v naši državi morejo in bodo skupaj vleklo v skupni stvari.

Ali je vojna edini skupni povod, ki nas more družiti?

Ne, razen ako mislimo, da revščina in nazadnjaštvo in pomanjkanje polne priljubljenosti za vse niso povsem toliko vredne kot naša kri in naše jeklo kot Japonci in Naciji. Preporod našega stvarljivega duha, iznajdb, odkritij, neverjetno povečane produktivnosti, nam more dati življenje preobilice, kakršnega noben narod na zemlji—vključno našega—še nikdar ni videl.

Ravno sedaj imamo največjo produktivno velikost v vsej zgodovini. Večinnoma je bilo zgrajeno za vojno—in bo moralo biti predelano za mir.

Da pa predelamo, moramo podvzeti korake, da zagotovimo, da bomo zmogli kupiti vse mnoge stvari, ki jih bodo izdelale naše tovarne in farme.

In to je mogoče storiti. Ne z vladnim razdeljevanjem—kar bi imelo za posledico samo več in več dol-

Te poslanice so objavljene, da se pojasnijo koraki, katere je treba podvzeti, da je ameriškiemu narodu zajamčeno gospodarstvo preobilice v povojnem svetu. Podpira jih NATIONAL INDUSTRIAL INFORMATION COMMITTEE OD NATIONAL ASSOCIATION OF MANUFACTURERS, ki predstavlja tisoče različnih businessov, velikih in majhnih, ki zaposlujejo 75 odstotno delavcev v izdelovalni industriji.

ga. Temveč s tem, da rabimo našo produktivno velikost, da si preskrbimo več za svoj denar v stvarih, ki jih kupimo, tako da moremo kupiti več—in s tem vstvariti več del in več zaslužka za vse.

Skratka, da se popolnoma poslužimo brezmejne energije in ambicije te države, moremo pomagati voditi svet v dobjo miru in blagostanja, ki bo večje, kot ga je kdo videl.

Potrebni sta dve stvari, da se uresniči ta prilžnost. Eña stvar je liberalna, naprej misleča politika na strani businessa. Druga je javno sodelovanje.

Business je obvezan storiti svoj delež—prvič s povečanjem prilžnosti za vse, da služijo, in drugič s povečanjem prilžnosti za vse, da kupijo.

Da se povečajo prilžnosti za vse, da služijo, business obljubi pravično in prosvetno plačilno politiko in otvoritev vsake možne poti napredovanja za delavca.

Predlaga pričeti najzgodnejši trenutek z novimi podjetji in z razširjenjem starih, da bo preskrbljenih več del za več ljudi—vključno vrnivše se vojake in demobilizirane vojne delavce.

Predlaga položiti v roke delavcev najbolj uspešno razpoložljivo orodje—tako da bo delavec s tem, da bo povečal produkcijo, tudi sam dodal k svojemu zaslužku.

Da se povečajo prilžnosti za vse, da kupijo, business predlaga, da napravi, da se v polni meri posluži tehnološne smernice "vedi, kako," ki si jo je zbral tekom vojne, da postavi na trg najboljše izdelke, ki morejo biti narejeni, po najnižji ceni, za katero morejo biti prodani.

Predlaga, da bo iskal z neprestanim proučevanjem in preiskavanjem na polju produkcije in razdelitve, vsako možno sredstvo za še večje znižanje cen skozi nadaljnja leta, tako da se bo moglo dobrih stvari za življenje veseliti več in več ljudi.

Predlaga pospeševati polno in svobodno tekmovanje, da se izognemo napeti trgovini in da so zagotovljene boljše in boljše vrednosti.

To je program businessa za bodočnost. Da pa se to doseže kar mogoče hitro, je potrebna vaša pomoč. Za dosego tega bo potrebno legislativno postopanje—postopanje, ki ga morate podpreti. Povojno davčno politiko, ki bo pustila dovolj sklada za razširjenje. Postave, ki jasno preprečijo neumerjeni monopol. Delavska politika, ki postavlja odgovornost na delo in podjetje. In poslovanje businessa po postavi, mesto nenapovedane "direktive."

Ako želite več vedeti o tem programu, pišite za brezplačno knjižico, "How Americans Can Earn More. Buy More. Have More." Naslov: National Industrial Information Committee, 14 West 49th St., New York 20, N. Y.

MARIJANIŠČE

Marijanišče je slovenski javnosti zelo poznan zavod. Imel je svojo petrazredno osnovno šolo, lepo urejen dijaški konvikt za srednješolce in učiteljskiščišniko. Zelo znamenita in daleč naokrog čislana je bila kmetijsko-gospodinjiska šola, ki je dala Sloveniji nešteto najboljših gospodinj. Zlasti dekleta z velikih kmetij, ki se posvetijo temu gospodinjstvu, in večina naših gospodinjstvenih učiteljic je dobila tu svojo izobrazbo, ki jo nudijo slovenski najboljši strokovnjaki.

Ko je bil čas stiske največji in je zapušen otrok taval pa ulicah in trkal na vrata, ni bil sprejet, ker je bil reven in prašen, tedaj je vstal usmiljen mož, ki mu je bilo ime Janez in je bil Vincencijev brat, in je hodil v trudu svojih nog in s trpečim srcem, dokler ni plamenček ljubezni vžgal velikega ognja in je toplota njegova zajela vso deželo; ni manjkalo dobrih rok in na zapuščenih Poljanah je vzrastla zgradba, ki se je zdela bežen prived, pa je bila velika solza krvi, ki je postala pelikan, da kljuje v novi naše domovine. SANS, svoje srce in hrani svoj rod.

Bili so časi kot naši in je bilo veliko ljubezni, ki je ni danes, in je dvakrat blagoslovljen rojstni dan zavoda, ki je vzgojil doberšen del naših najboljših. Ne pozaben ostane vsem onim brezdomcem, ki so, iskajoč očeta in mater, našli oboje v obilni meri. Načelovali so vedno naši najboljši in najsposobnejši, od Janeza Gogale, ustanovitelja, preko obeh Lampetov, Franceta in Evgena, do očeta mladine premeta Andreja Kalana. Ti so sejali, želi so fantje in, uživali dneve svoje bogate mladosti. Ni možna mladost in ljubezen brez matere, ki čuti in ve in zdravi otrokovo bol!

OBCUTJE

Polje spi in sonce beži, noče ga greti. Megla leži, teži, v dušo se sonce noče ozreti. Duša je bolna, dvomov polna, megla jo dušijo, ljubezen vanjo ne pajde poti; joj, ker sonca ni! Bolno vpijem v mrz in meglo, bolan je moj korak. Bolno moje misli v mrz gredo; joj, nikamor ne vedo!...

Jan Plestenjak.

DAJTE VOJNI BOND IN NAPRAVITE RESNICNO VESEL BOŽIČ

TAPCO

THOMPSON AIRCRAFT PRODUCTS
 2355 Euclid Ave.

Vesele božične praznike in srečno, blagoslovljeno novo leto vsem našim odjemalcem, prijateljem in sorodnikom želi

OBLAK FURNITURE

6612-14 St. Clair Avenue

HENDERSON 2978

Oglejte si našo razstavo najlepših in najbolj pomembnih daril za božič in novo leto.

LOUIS IN JENNIE OBLAK

MATT F. INTIHAR

REAL ESTATE — INSURANCE
NOTARY PUBLIC

630 EAST 222 ST. — IVANHOE 2644

21491 NAUMANN AVE. — IVANHOE 0678

Prodajam zemljišča in hiše, vsakovrstno zavarovalnico in vršim notarska dela.

Vsem mojim klijentom želim vesele božične praznike in srečno novo leto!

REAL HARDWARE CO.

MOHAWK STORE

727 EAST 185th STREET — IVANHOE 9634

Želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem prijateljem in znancem!

JIM OKOREN

6906 ST. CLAIR AVE.

Krojačnica in čistilnica oblek

Čistimo in popravimo moške in ženske obleke.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

Zopet je tu Božič—praznik miru in sprave. Do letos sem čutila, da je ta praznik res simbol miru. Sedaj imam pa vse tri moje fante v vojni in hudo mi je pri srcu. Da bi letošnji Božič in leto 1945 prineslo mir, po kateremu tako vsi hrepenimo.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim vsem z iskreno željo, da se povrnejo kmalu vsi naši sinovi nazaj!

MRS. MARY JAKŠE

Slovenska gostilna

882 EAST 200 STREET

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem

FRANK KOZAR

Mobilgas postaja

VOGAL WATERLOO RD. IN E. 152 ST.

IVANHOE 0626

Pri nas dobite vedno prijazno postrežbo in najboljši gasolin in olje.

Prav vesele božične praznike in srečno novo leto, ki naj prinese mir ljudem na zemlji, želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

VIHTELIČ HARDWARE

807 EAST 222 ST.

Euclid, Ohio

STANDARD FOOD MARKET

854 East 185th Street

Polna zaloga finega svežega in prekajenega mesa in grocerije.

Prav vesele božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

Razglednica s Triglava

Ani ni bilo prav nič videti, da bi bila zaljubljena v Štefana. In tudi Štefanu ni bilo kaj takega videti. Bila sta pač skupaj v pisarni, hodila sta drug mimo drugega, sicer nemara večkrat, kot je bilo treba, in na hudomušna vprašanja sta drug drugemu hudomušno odgovarjala. Sicer se pa nista brigala dosti drug za drugega. In vendar sta se ljubil. A kako naj bi to drug drugemu priznala? V pisarni je kaj takega težko, prevečkrat sta se videvala v vsakdanjosti in tako sta si bila samo tovariša, ki se celo nista nič kaj razumela.

Ko so prišli prazniki in so za štiri dni zaprti pisarno, je Štefan vprašal: "Kaj boste pa počeli čez praznike, Ana?" "Jaz? Odpotovala bom. In vi?"

"Tudi jaz bom odpotoval." "Veliko zabave!"

"Hvala! Vesele praznike!" Segla sta drug drugemu v roke, kar tako, le malo nejevoljno.

Dober prijatelj marsikdaj dela čudeže. In če imaš kakkega prijatelja, ki se za praznike kam daleč odpelje in celo na Triglav, pa če si sam le ubog revež, pa se že pripeti, da zaprosiš prijatelja:

"Ali bi mi storil dobroto?" "I, Štefan."

"Saj veš, Ivan, da sem v pisarni skupaj z neko Ano?"

"Vem, že večkrat si mi govoril o njej."

"Rad bi ji pisal razglednico s Triglava."

"Saj vendar se odpelješ tja!"

"Saj zato. A ti se odpelješ tja, Ivan! In ti boš namesto mene vrgel razglednico v nabiralnik. Ta koza si namreč domišlja, da bo s svojim prazničnim potovanjem kdo ve kako vihala nos nad menoj. A če bo zdaj brala, da sem jaz na Triglavu, se bo kar razpočila. In zato sem te naprosil."

"Kaj ti je tako zoprna, Štefan?"

"Zoprna mi sicer ni—a ne morem je videti."

Tretjega prazničnega dne pa je dobil Štefan razglednico. Razglednico od Ane. S Triglava.

"Tu je prekrasno," je pisala, "debel sneg in sijajno sonce! Škoda, da ne morete videti tega. Lep pozdrav! Ana."

Štefan je strmel v razglednico. Ali si jo je lepo zagodel! Če bo zdaj ona prejela njegovo razglednico s Triglava, pa bo vedela, da jo je nalagal. Saj sicer bi se morala ondi sniti. Ves razkačen je razcefral razglednico, a je nato poedine koščke le spravil v knjigo. Kaj naj pa jutri zjutraj poruča Ani v pisarni, če ga bo prav porogljivo vprašala, kako mu je bilo na Triglavu vseh? Preunumno! Le kaj se človek meša med ženske! Ah kaj, povedal ji bo pač, da se je samo šalil. Mogoče mu bo verjela. In če mu ne bo?

Drugi dan zjutraj je prav oblastno stopil k Ani:

"Ali ste dobili mojo razglednico s Triglava?"

"Sem, Štefan," je rekla.

Štefan se je zdrznil. Njen glas je bil tako čuden. Le kaj je Ana

namerjala? Ali se je namesto njega sramovala?

"Tudi jaz dobil vašo karto, Ana."

"Ste jo—žal!" "Kako to?"

"Veste, prav trapasta šala je bila to. Hotela sem se ponašati pred vami. A kaj bi govorila zdaj, ko itak vse veste! Vi ste bili zares zgoraj in bi me bili morali videti. Saj me je res tako sram..."

"Kaj? Ti nisi bila na Triglavu?"

Ana je zaihtela.

"Ne. Neka moja prijateljica je bila. Dala sem ji svojo razglednico."

Štefan ni vedel, kaj in kako bi. Ker ni našel drugega izhoda, jo je poljubil. Ker sredi pisarne.

"To za kazen, ker si me preslepila," je dejal.

"Jaz sem le—jaz sem le hotela..."

Štefan je kar žarel:

"Čez šest tednov bo pust. V treh tednih sva oklicana. Nato bo poroka. In zato se bova skupaj odpravila na Triglav. Jaz bi ga namreč tudi rad videl."

"Kaj? Ali nisi bil pravkar ondi?"

"Kaj še!" je dejal Štefan in jo poljubil. "Prav tako sem ostal doma ko ti. Tudi jaz sem te nalagal. Zato se bom pa oženil s teboj, da me ne boš spet opeharila!"

"Štefan! Veš, dobra in pridna žena ti bom. Pa tudi kuhati znam."

"Ali me hočeš že opehariti, Ana?" (J. R.)

Božično pismo samotarke

Mrs. Daisy M. Bates živi v Avstraliji v taboru domačinov Avstralcev, da jih proučava in poučuje. Zadnji sveti dan je pisala v domovino sledeče pismo:

"Danes vas zavidam, kolikor sploh kdo more koga zavidati. Vi poslušate božične zvonove; vi lahko sedite v prijazni hiši in molite v družbi dobrih znancev; vi ste obdani z veselimi otročiči, ki z vami vred obhajajo božični dan, ki izžarevajo in sprejemajo ljubezen, jaz pa nimam niti otroka, da bi se vsaj danes z njim poigrala.

"Dambinja in njena mati sta prišli v moj šotor, da nisem tako hudo sama. Ni še dolgo, odkar sta prišli v naš tabor s svojim rodnom. Mislila sem, da bosta gotovo veseli, ako ju danes pogostim s kakšno posebno slaščico, zato sem šla kljub strašni vročini na lov ter se vrnila z dvema igvanoma, ki jih Avstralcji posebno radi jedo. Spekle smo ju v pepelu na mojem ognjišču.

Nato sem jima pokazala časopise, ki sem jih prejela prejšnji dan ter jima poskušala razložiti Jezusovo rojstvo. Pa kaj, ko je v naši veri toliko lepih reči, ki jih sploh ni mogoče prevesti! Rada bi jima prestavila očenaš, pa sem bila v strašni zadregi za izraze. Tako na primer nikakor nisem mogla najti besed, ki bi povedale po avstralsko: 'Posvečeno bodi Tvoje Ime!'

"Domačini nas sodijo po tem, kar na nas vidijo. Opazujejo pa nas neprestano, vsak dan, sleherno uro. Ta pozornost je zra-

stla z njimi vred. Pa v svojih divjih domovih tudi morajo biti pozorni! Prežijo na plen, na sovražnika, na znake po tleh, grmih, drevsih. Veja ali mladika, ki leži na stezi, jim pove vse; skrivljena veja, loček na tleh: vse te stvari jim že od mladih nog mnogo pomenijo, zato so domačini izvrstni izvidniki. Če si belec pridobi njihovo zaupanje, mu pomen vseh teh stvari razložijo. Iz nam neopažnih malenkosti uganejo, koliko ljudi je v šotoru, s kom so v sorodu, kakšne običaje imajo. Prav nič ne uide njihovemu bistremu pogledu.

"V taboru sedijo okoli mojega šotora in opazujejo. Poznajo vsa moja pota, kdaj odhajam, kdaj se vracam. Nekateri belci so sirovi. Zato so tudi divjaki spočetka govorili z mano le kriče, odurno. Pa sem se premagovala, potrpehla sem in jim postregla. Danes prihajajo k meni in so mi mirni, tihi, vdani.

"Kako dobro mi dene ta lepa sprememba, kakšna nagrada mi je za ves moj trud z njimi! Ne morem si kaj, da ne bi neprestano nanje mislila, jih ljubila in z njimi potrpehla, kakor je treba potrpeti z otroki."

Tujezemske časopisje v Zedinjenih državah ameriških

V naslednjem podajamo številke urada Bureau of Census, ki so bile objavljene v "Clinton Labor Congress," Clinton, Iowa, z dne 4. septembra letos:

Število tiskovin—Narodnost	Število naročnikov
149 Nemško	4,949,000
114 Italijansko	3,766,000
75 Poljsko	2,416,000
140 Špansko	1,861,000
17 Rusko	585,080
58 Madžarsko	453,000
*** Judovsko	1,751,100
42 Švedsko	830,000
14 Ukrajinsko	83,600
16 Srbo-hrvatsko	153,000
59 Češko-slovaško	520,000
31 Slovak	484,000
21 Finsko	280,000
39 Francosko	1,412,000
38 Norveško	658,000
26 Litvinsko	272,000
27 Grško	273,000
13 Slovensko	178,000
3 Japonsko	126,900
12 Kitajsko	77,500
5 Romunsko	65,000
17 Portugalsko	215,000
18 Dansko	226,000
15 Holandsko	267,000
16 Armensko	68,000
12 Arabsko	107,000

***—Število neobjavljen

Torej je skupaj 977 tujezemskim tiskovin in 22,027,180 naročnikov, kar predstavlja eno šestinko vsega prebivalstva Zedinjenih držav ameriških. Mnoge izmed navedenih narodnosti tiskovine so v velikem obsegu različnih pojmov, seveda tudi za širjenje fašizma se porablja gradivo, ki ga servirajo svojim čitateljem.

Benjamin Franklin, ameriški državnik, je bil najmlajši v družini, ki je štela 17 otrok.

S cevmi, ki se rabijo v Zedinjenih državah za olje, plin in gasolin, bi bilo mogoče trikrat oviti zemeljsko oblo.

KADAR
si želite kozareček pristnega žganja, kozarec pristnega vina ali svežega piva, pridite k nam. Vedno prijazna postrežba in vesela družba.
Okusen prigrizek.

KOPINA'S CAFE

MR. IN MRS. FRANK KOPINA, lastnika

481 East 152nd St., KE. 9899

Prav vesele božične praznike in srečno ter zadovoljnosti polno leto 1945, želimo vsem gostom in prijateljem!

Želimo vesele božične praznike in srečno novo leto vsem prijateljem in znancem!

DR. WILLIAM J. LAUSCHE

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

15619 Waterloo Road

Kenmore 4212

TOP HAT

Hugh Carney, Prop.

661 East 185th Street

IVANHOE 9671

Vedno najboljše pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

SON CLEANERS & DYERS

406 EAST 156 STREET

IVANHOE 5252

ČISTILNICA

Mi pridemo iskati in dopeljemo na dom. Lastujemo in obratujemo lastno čistilnico, kjer izvršimo prvovrstno delo pri čiščenju in likanju. Se pripravljamo.

MICHAEL A. SON, lastnik

Vesele božične praznike s željo, da bi novo leto prineslo novo življenje, želimo vsem!

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto želita cenjenim gostom

MOCILNIKAR'S CAFE

837 East 185th Street

Phillip in James Močilnikar

Pri nas vam vedno postrežemo z izbornim žganjem, pivom in vinom. Vedno dober prigrizek.

Kadar rabi vaša hiša barvanje, zunaj ali znotraj ali pa če hočete papirati vaše sobe, se obrnite do nas. Vedno prvovrstno delo.

VICTOR PETERCA

UNIJSKI KONTRAKTOR

17724 Grovewood Ave.

Naš telefon: IVANHOE 5693

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!

Northeast Sales and Service

819 E. 185 St.

Kenmore 5700

Letošnji božič bomo praznovali drugače kakor kdaj popreje. Voja je omejila mnogo reči; vendar imamo še nešteto stvari pripravnih za božična darila. V upu, da se kmalu vrne mir in da pridejo naši fantje domov k svojim dragim, želiva vsem:

vesele božične praznike in srečno Novo leto!

DAJEMO LEPE KOLEDARJE

MR. & MRS. JERRY BOHINC

Kuharica

Korenje s kislom smetano

Srednje debel koren ostrži in reže na rezance. V kozi pa razreže žlico masti; ko je mast vroča stresi vanjo korenje, premešaj ga in mu primešaj pol žlice masla, ki naj se nekoliko strdi. Nato mu prilij četrt litra mrzle vode, osoli ga, prideni žličico zelenega zelenega pečenega krompirja, ga pokrij in duši do mehkega (približno eno uro). Ko je korenje mehko, mu prideni žlico popra in žlico kisle smetane.

Zelena v omaki

Kuhaj v slani vodi debelo zeleno, pa ne premešaj. Nato zrezi na rezance. Navarži iz žlice masti in pol žlice masla. Bleda prežganje, v katerega prilij zajemalko juhe ali krompirjeve in dobro premešaj. Omaka gladka. Nato stresi omako zrezano zeleno in šcep ter kuhaj nekaj minut, prideni še žlico kisle smetane in nekaj omako s krompirjevim maslom na mizo.

Krompir s smetano

Krompir olup, operi, zrezi na kocke ter skuhaj v slani vodi; krompir naj bo popolnoma popra. Posebej pa napravi prežganje masti in moke, ga razredni s krompirjevim maslom in skoraj kuhan krompir prideni tudi vejico majarona in maslo.

Smetanov hren

Primešaj v kozici žlico moke z maslom, žlicama kisle smetane, prideni dve žlici krušnih drobtin, žlico nastrganega hrena, za zelenega masla, nekaj zrnc črnega osminko litra tople juhe. Nekoliko časa vre, prideni žlico masla.

Fizolova omaka

Primešaj v kozici četrt litra fizoljeve vode toliko, da je fizola pokrit; ko zavre, odlij vodo in zalij z litrom tople vode, osoli in kuhaj do mehkega. Zelenega z vodo vred pretlačaj in priprav v kozi rumeno premešaj iz dveh žlic masti in žlice masla.

in lovorov list. Ko prevre, prideni žlico kisle smetane in kisa po okusu.

Zeliščno meso

Četrtilitratna telečjega plečeta zrezi na majhne kocke, stresi jih v kozo, prideni drobno zeleno, olupljeno in na repni strgalnik nastrgano zeleno koleračo, prav tako srednje debel olupljen koren in nekaj listov zelenega ohrovtja. Osoli in nalij toliko vode, da je zelenjad pokrita. Ko se je meso in zelenjad že pol ure kuhala, prideni še debel, prav tako nastrgan krompir, pokrij in kuhaj vse skupaj še pol ure. Nato prideni eno do dve žlici redkega in bledega prežganja ter šcep popra. Ko vse skupaj še pet do osem minut vre, postavi kot samostojno jed ali z makaroni na mizo.

Krompirjeva pasteta

Skuhaj kilogram opranega krompirja, kuhanega olup in dobro stlači (v loncu), prilij nekaj žlic mleka, osoli, primešaj za oreh sirovega masla, raztepeno jajce in vse skupaj prav dobro zmešaj. Tri dele tega testa stresi v pomazan tortni model, razravnaj in potresi s svežo meseno pečeno in dobro sesekljano klobaso. Vrh klobase deni še ostalo testo, ga razravnaj, pomaži z jajcem in speci. Pečeno razreži kakor torto in postavi s kislim zeljem na mizo.

Kakavni obročki

Stresi na desko 40 dekagramov moke, 16 dekagramov sladkorja, pet dekagramov sirovega masla, žličico drobno zrezane limonove lupine, pol žličke cimeta, dva jajca, štiri žlice mrzlega

mleka in pet gramov (1/2 dkg) jedilne sode, polno žlico medu in žlico kakava. Iz vsega tega napravi testo najprej z nožem in potem še z roko. Ko je testo 10 minut počivalo, ga razvaljaj za debelo noževo hrptišče in razreži s krofovim obodcem v okrogle kolačke. Te kolačke izreži še z manjšim obodcem ter jih pokladaj na pomazan, z moko potresen pleh in jih speci v srednje vroči pečici. Ostalo testo pogneti, razvaljaj in zreži kakor prve.

Božična penasta torta

Stepaj v kotliču s šibico najprej na sopari, da se segreje in še na hladnem pol ure tri cela jajca, rumenjaki in 12 dekagramov sladkorja. Nato primešaj nekoliko drobno zrezane limonove lupine in 12 dekagramov moke. To testo stresi v tortni model ter ga rumenkasto zapeči. Pečeno torto pomaži po vrhu z dušenimi jabolki in po vrhu jabolkom namaži z beljakovo peno, vrhu pene pa nataknj precej gosto olupljeno, na podolgaste rezance zrezane in v pečici prav malo zarumenele mandeljne. Nato postavi vse skupaj še za nekaj minut v pečico, da se nekoliko zameni. Postavi gorko ali mrzlo na mizo.

Beljakova pena

Stepaj sneg dveh beljakov, kateremu primešaj polno žlico sladkorja.

Veliki krompirjevi cmoki

Skuhaj in pretlači skozi sito štiri krompirje, dodaj košček sirovega masla, malo soli, dva rumenjaka in šest žlic moke ter naglo napravi testo. Testo razvaljaj za pol prsta debelo. V sirovem maslu ocvri malo na drobno zrezane čebule, peteršilja in žlico drobtin. S tem namaži testo in ga zavij. Zdaj razreži na kose, dolge po tri prste, ogladi z rokami, da dobiš podolgovate cmoke, in skuhaj v slani vodi. Ko so cmoki kuhani, prereži na krožniku vsakega čez pol in vse zabeli s sirovim maslom.

Krompirjeva juha s smetano in svinjino. Skuhaj kilogram olupljenega krompirja v slani vodi. Posebej pa napravi z dvema žlicama masti, čebulo, peteršiljem in tremi žlicami moke svetlo prežganje, zalij ga z krompirjevo vodo in razmešaj. Zdaj krompir zmešaj in zmešaj s prežganjem, prideni še četrt litra kisle smetane in malo popra ter vse preceđi. Naposled dodaj še kuhane in na drobne kosičke zrezane prekajene svinjine.

Ko vse skupaj še malo povre, je juha gotova. Daš jo na mizo z opečnim kruhom, zrezanim na kocke.

Pražen ohrovt. Očisti, nareži, operi in opari ohrovt, odcedi in polij z vodo ter spet odcedi. Na dveh žlicah masti zarumeni drobno zrezane čebule in zelen peteršilj. Deni v to ohrovt, soli in praži. Med praženjem večkrat premešaj. Ko je ohrovt dosti mehak, ga potresi z moko in prilij zajemalko juhe. Ko še malo prevre, je jed gotova.

Zabeljene ohrovtove glave. Skuhaj dve zelo trdi ohrovtovi glavi v mastni juhi. Kuhani prereži vsako na štiri dele, odstrani store, deni k mesu na krožnik in zabeli s sirovim maslom in drobtinami.

Svinjski golaž s kislim zeljem. Deni v kozico žlico masti, v masti zarumeni žlico drobno zrezane čebule in dodaj poldrugi kilogram na kocke narezanega svinjskega mesa od vratu. Dobro pokrij in počasi pari, da se meso zmešča. Potem potresi s papriko, soljo in žlico moke, malo premešaj in prideni že prej v vreli vodi prevrelo kisló zelje, da skupaj vre. Nato deni v skledo. Posebej pa daj zraven na krožniku pečeno krompir na mizo.

Vesele božične praznike in sreče polno leto 1945 želi vsem

DR. CARL W. ROTTER
829 East 185th Street
KENmore 6850

MR. IN MRS. FRANK KOVAČIČ

4121 ST. CLAIR AVE.
Gostilna in restavracija

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem obiskovalcem in prijateljem!

Priporočamo se vam, da nas obiščete za praznike. Postregli bomo vedno najbolje.

Pri nas dobite vedno meso najboljše vrste

F. A. MARINCIC

SLOVENSKA MESNICA
542 EAST 152 ST., MU. 5832

Prav vesele božične praznike in zdravo ter sreče polno leto 1945 želim vsem mojim odjemalcem in prijateljem!

Prav vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem gostom in prijateljem

SYLVIA CAFE

MR. IN MRS. JOE KOPINA, lastnika

546 East 152nd St.

Pivo—vino—žganje ter okusen prigrizek. Se priporočamo vsem za naklonjenost.

M. NEILL, INC.

15326 WATERLOO RD., IVanhoe 3365

Vse oprema v naši garaži je najbolj moderna, ki jo je bilo mogoče kupiti, in s katero vam lahko nudimo vedno prvovrstno delo.

Vesele božične praznike in srečno ter zdravo novo leto želimo vsem!

MR. IN MRS. ANTON GODINA

426 EAST 156th STREET

V naši trgovini vedno dobite prvovrstno sveže sadje in zelenjavo. Vljudna in točna postrežba ter zmerne cene.

Vsem našim cenjenim odjemalcem se lepo zahvaljujemo za naklonjenost ter želimo vsem vesele božične praznike in srečno novo leto!

Vesele božične praznike in prav veselo ter srečno novo leto želimo vsem!

CHARLES WICK

GASOLINSKA POSTAJA

920 East 185th Street

KENmore 9568

Texaco gasolin in najboljše olje za vaš avtomobil. Se priporočam.

Beros Studio

6116 ST. CLAIR AVE.

TEL. EN. 0670

WISHING YOU THE BEST OF CHRISTMAS!

Hoping the next one will be a better one, when the boys return. Until then, make the Photographs keep the dear ones close to you.

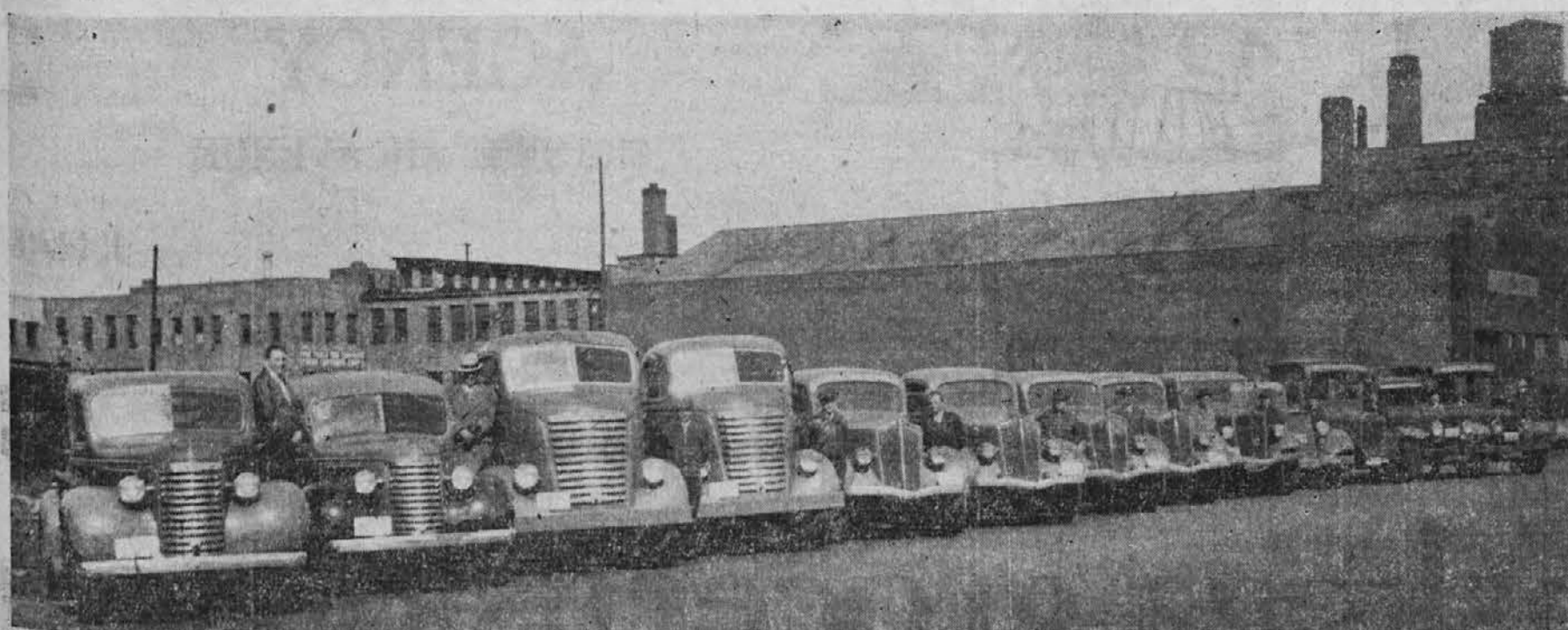
Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem

Waterloo Department Store

Najlepša hvala vsem Slovincem in Hrvatom za naklonjenost, ter se priporočamo v bodoče. V naši trgovini dobite tisoče raznih stvari, pripravnih za božična darila, za celo vašo družino.

15504-12 WATERLOO ROAD

VOGAL EAST 156th ST.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

The Double Eagle Bottling Company

JOHN POTOKAR, lastnik

6511-19 St. Clair Avenue

HEnderson 4629

Cleveland, Ohio

KAMEN NA PRAGU SRCA

Katarina, posestnica, je sama sedela v svoji prazni sobi. Eno od majhnih oken je bilo na steklo odprt in s toplim valom zlate nebeske luči je plal v sobo trpki vonj po vstajajočih travnikih, slovesno zvonjenje zvonov in radostni glasovi ptičjih pesmi. Tudi žuborenje mnogih majhnih vodice je brnelo zraven in se je oglašalo ko večna, tiha, daljna melodija.

Katarina je vse to polzavestno slišala in se ni zanimala za glasove. Bila je visoka, koščena žena, okornega, skoraj moškega obraza in svetlih, strogih oči, ki niso nikoli videle, da rastejo med žitom tudi cvetlice. Bila je do same sebe in do drugih neizprosno stroga in ni skoraj ničesar drugega občutila v življenju, ko le njegove potrebe.

Ni bila torej ženska, ki bi brez dela posedala in se ozirala za soncem, poslušala ptiče in se zanjala v kake nepotrebne misli. Vendar se danes kar ni dalo drugače. Bila je velika nedelja in v hiši je bilo vse, storjeno in se je vsepovsod svetilo. Ze zjutraj je bila v cerkvi, a zdaj vendar ni mogla na polje, da bi delala. Pa je molče sedela v nizki prostorni sobi in se ni mogla ubraniti, da

ne bi s pomladanskim vonjem in petjem ptičev in z velikončnim soncem prišlo tudi še vse drugo, čeprav že zdavnaj minulo, k njej. Mogoče se tudi ni mogla več tako upirati kakor prej, ko je kar s treskom zaloputnila vrata, ki so vodila v neko skrivno, zasuto globino njenega srca, kjer je bilo nekaj mehkega in toplega in kar je časih zasklelo. Človek se postara, res je, in je tako nekam slaboten in pa časih pride tako nekakšna želja, taka čudna, nepoznana želja po nečem, kar ni samo kruh . . .

Kako so tiste male, številne vodice začele kar veselo in sproščeno žuboreti povsod krog hiše, pa dol po rebri, koder pač še sneg leži in led! Zdaj se je le vse otajalo in—kako čudno!—ta debeli, trdi led se je spremenil v tiho, ljubko pesem. Prav takole je nekoč dejala Anica, edini Katarinin otrok: "Lej, mati, kako ti to vse poje in se smeje." Anica blede, nežna Anica, ki je imela oči, ko da bi zmeraj nekaj sanjala. Tako pridna in mehka je bila, tako poslušna ko nobena. Nikoli ni bilo treba trde besede za Anico.

Stara žena je težko dihala. Videla je deklico, kako je tako vsa svetla, svetlih las in bele ko-

že in tako krotko in nežno hojevala po tej tihi, strogi hiši in je najrajši oskrbovala male piške, pa ovčke in rožice. Kako grenko se je jokala, ko je bila že velika!

Kadar je prišel mesar v hišo in je vzel s seboj kako ovčico ali telička! Vendar je zmeraj vdanu prenesla vse, karkoli je mati zapovedala. Očeta se je komaj spominjala, saj je bil tako zgodaj umrl in zato je morala Katarina postati mož. Enkrat samkrat pa ni bila, le enkrat ne.

To je bilo takrat, ko je mati nekega mladega dminarja spodila od hiše; ta se je bil zagledal v njeno hčer in takrat je bilo dekletce blede in obupano prišlo k njej: "Mati, rada ga imam . . ."

Katarina takrat ni vedela, ali naj bo otroka v svoji hudi jezi udarila, ali pa naj bi se zasmejala taki trapariji. Njena Anica—pa takle pritepenec! Pa je le mrzlo in rezko zapovedala drhtečemu dekletu: "Da mi nikoli več ne zineš tega! Zdaj pa zgini!" To naj bi bila kazen za dekleta.

In res je odšla. Tiho in brez ugovaranja, ko zmeraj, vendar vsa strta. Pri vratih pa je svoje ugaslo obličje okrenila k materi in je zajecjela: "Odpustite mi, mati, jaz—ne morem drugače!" In nato je odšla, resnično, odšla, ta njen nežni, pridni, tako va-

rovani otrok. V orkanu divje strasti se je vse sesulo v dekletu—in odšla je od doma, od matere in se odpravila k tujcu. Katarina pa, ta ponosna žena, ni imela nobenega otroka več.

Anica je pač ostala v vasi s svojim možem, a Katarina je ni več videla, ni hotela ničesar več videti ko svoje posestvo in svoje delo. Saj je dobro vedela, da je Anica še večkrat prišla v mraku k njenim vratom in se je v joku oklepala stare dekle krog vratu in je prosila: "Pusti me k materi!" A stara Mina se je pač jokala, pa je vendar ni pustila v hišo. "Nočejo te videti! Nobene besede jim ne smem ziniti o tebi, drugače bodo še mene na stare dni spodili iz hiše!"

Anica se je splazila spet nazaj, nazaj k svojemu možu, katerega je tako ljubila, da je zaradi nje-ga vse zapustila. Seveda, ta razpolovljena sreča ni dolgo trajala, nežna, drobna Anica je morala umreti, ko je dala otroku življenje.

Tudi zdaj so videli ljudje, da je Katarina ostala ista; trda in kamnitih potez. Priskrbela je svoji hčeri pogreb, kakršen se spodobi hčeri bogatega gruntarja, a nato je potekalo njeno življenje ko dotlej. Nikdar se ni zmenila za zeta in otroka; niti poznala ni deteta. Zet se je kmalu nato spet oženil. Kaj bi naj

bil tudi storil? Če mu leži v hiši majhen črvček in nima nobene druge žive duše in je treba iti vsak dan na delo, mora človek vendar nekoga imeti, ki poskrbi za otroka in ki kaj skuha.

Da, takole se je vse to zgodilo in Katarina je sedela kar sama v hiši. Resnično, boleti jo je začelo vse to tam nekje v globini srca, pa kar nenadoma, čeprav je že vse zdavnaj preteklo. Pač je bila kriva starost, da je bilo človeku tako hudo in čudno . . .

Mahoma se je zdrznila, prebudivši se iz mrkih misli . . . Zunaj, v nedeljski tišini, so odmevali brzo hiteči koraki. S ceste je naglo priteklo dekletce na dvorišče, stisnila se je k vrtni ograji, s plašnimi očmi pregledala okna in je nenadoma šinila proti skednju. Deklica je imela prav tako svetle lase, da se je Katarina nehote spomnila svoje mrtve hčere. A ti lasje so bili nepočesani in razkuštrani, pa danes, na velik praznik, in tudi obleka ni bila preveč snažna in zdela se je, da tudi cela ne.

Nenadoma je šla tudi stara Mina čez dvorišče in proti skednju. Katarina se je hudovala. Seveda je ta avčasta Mina spet poklicala to malo umazanko sem! Vedno več si upa! Vse sorte je že u v e d l a v hiši! In spomnila se je, da je že večkrat zapazila, kje blizu sebe tako nekaj kuštravega, kakor je bila tista punčarica. Vstala je. Videti mora, koga Mina spet krmi z njenim kruhom!

Zunaj je zagledala Mino, ki je

kakor straža stala pred na pol odprtmi skednjem. Dekletce je zardelo do ušes, ko je zagledala gospodarico prihajati, vendar se ni zganilo.

"Koga pa imaš tam v skednju, Mina?"

Dekla se je kljubovalno namrgolila in je gospodinje zastavila pot, da je morala obstati pred vrati.

"Pustite, nihče vam ne bo nobene reči ukradel! Samo otrok je notri in si izbira stvari—in to iz mojega denarja!"

"Ta je pa dobra," jo je zavrnila Katarina, ki jo je deklino vedenje razjezilo. ". . . da kar s ceste ljudi pobiraš v moj skednjih!"

"Nikar ne vpijte!" je dejala Mina z žalostno resnim glasom. "Pustite ubogi stvarci to malo veselje! In to niso nobeni ljudje s ceste. To je Aničina!" In ko je stroga gospodinja osupnila in so bile njene poteze skoraj plašno zbegane v trdem obrazu, je Mina tiho in hitro govorila dalje, medtem ko so svetle solze polzele po njenih uvelih dobrih licih:

"Tri ima zdaj njegova druga žena in tale, Aničina, je zmeraj odveč. Moj Bog, saj nimajo ne spredaj ne zadaj nič, in če se vsako leto rodi kaj novega, od kod naj pa jemljejo jedačo? Le to . . ." in brisala si je mokra lica s predpasnikom in je sovražno motrila molčečo gospodinjo, ". . . da se otrok naše Anice takole potika okoli in je tukaj . . . nak, mati, to je sramota! Kar

še danes me spodite, če hočete, povedala sem vam pa le! Punčka pa, sam Bog ve, taka je, kakor da bi me Anica gledala . . ."

Končala je, pustila osuplo gospodinjo stati in je zginita v temini skednja.

Katarina je šla počasi nazaj v svojo lepo, gladko samotno sobo, kjer je vsa razvrvana obsedela in ni mogla nič več najti onega hladnega, jasnega miru kot navadno.

"Kakor da bi me Anica gledala . . ."

Ali se ni že večkrat v dnu svojega srca pokesala, da je svojega ljubljenega otroka spodila od hiše? Seveda, a takrat je bilo že prepozno, ko je bila že mrtva. A zdaj je bil Aničin otrok pred vrati—in za to je še čas. Ali pa bo tudi čakala, da se bo povsem uničila? Tako suhotna in prozorna je bila. Ljudje imajo nemara prav, če pravijo, da sem trda ženska—, le kako bi bila sicer vsa ta leta mogla otroka prezreti!

Globoko, globoko je šla stara, samozavestna žena vase. Vse olenedelo se je otajalo in spoznala je, da mora človek imeti in dati življenju več ko delo in kruh.

Ko so v mraku zapeli zvonovi, je šla k možu svoje hčere in ga prosila, ali ji da vnukinjo.

Ni je dal rad, čeprav je bil v stiski. Slednjič je pa le iztisnil skozi zobe: "Vem, da ji bo pri vas bolj lepo ko pri nas—vzemite jo!" (W. Nelson.)

VKLJUB TEMU, da so naši mlečni izdelki vedno prvovrstni, pa nam je žal, da moramo ugotoviti, da naša postrežba ni najboljša. Temu so krive vojne razmere, radi katerih moramo odreči svojim odjemalcem razne ugodnosti, ki so jih bili deležni skozi našo postrežbo.

Čim pa se razmere uredijo, bomo z veseljem storili vse, kar nam je mogoče v vaše zadovoljstvo.

Se vam iskreno zahvaljujemo za vso naklonjenost v preteklosti in se priporočamo v bodoče ter želimo

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VSEM!

EUCLID-RACE DAIRY CO.

515 EAST 200th STREET

KEnmore 0515

HAPPY NEW YEAR

Božično voščilo

Božični prazniki so pred nami; čas, ko rajši človek misli na druge kot na sebe. V tem duhu želimo vsem polno veselja v božičnem času!

Ivanhoe 2016

AUGUST F. SVETEK

Pogrebni zavod

478 EAST 152nd STREET

CLEVELAND, OHIO

Želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem prijateljem in znancem!

HAFFNER INSURANCE AGENCY

6106 ST. CLAIR AVENUE

A. HAFFNER

J. HAFFNER

Ustanovljena l. 1908

Člani slovenskega grocerijskega in mesarskega kluba v Collinwoodu

žele vsem svojim odjemalcem

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

ter se priporočajo za naklonjenost